

**-BUDOWA EKOLOGICZNEGO OGRODU SPOŁECZNEGO
W MIEJSCOWOŚCI SAMBROD - dz. nr 39/6- obręb Sambród.**

LOKALIZACJA:	dz.nr 39/6 - obręb Sambród
INWESTOR:	Gmina Małdyty ul. Kopernika 10 14-330 Małdyty
JEDNOSTKA PROJEKTOWA:	FHU Dorota Kraweć-Królikowska ul. Grudziądzka 50, 14-200 Łtawa
PROJEKTANT:	mgr inż. Bartłomiej Kraweć upr.bud. WAM/0217/PWOK/17
OPRACOWANIE:	architekt krajobrazu inż. Dorota Kraweć-Królikowska Certyfikowany inspektor drzew nr legitymacji CID/381/2019

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

1. PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA.....	str 2
2. PODSTAWA OPRACOWANIA.....	str 2
3. LOKALIZACJA.....	str 2
4. OPIS KONCEPCJI PROJEKTOWEJ.....	str 3
4.1. ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE.....	str 3
5. SPECYFIKACJA ELEMENTÓW ARCHITEKTONICZNYCH.....	str 5
6. OPIS PROJEKTOWANEJ ROŚLINNOŚCI.....	str 8
6.1. WYKAZ PROJEKTOWANYCH GATUNKÓW.....	str 8
6.2. SPECYFIKACJA MATERIAŁU ROŚLINNEGO.....	str 9
6.3. WSKAZANIA WYKONAWCZE.....	str 11
6.4. WSKAZANIA DOTYCZĄCE PIELĘGNACJI ROŚLIN PO POSADZENIU.....	str 14

OPRACOWANIA GRAFICZNE

Rys.1. Projekt zagospodarowania terenu

Rys.2. Projekt wiaty

 2.1. Rzut przyziemia

 2.2. Rzut więźby

 2.3. Rzut dachu

 2.4. Przekrój

 2.5. Elewacje

 2.6. Elewacje

Rys.3. Budowa nawierzchni żwirowej

Rys.4. Projekt tablicy „CIEKAWOSTKI”

Rys.5. Projekt tablicy „WODA DESZCZOWA”

1. PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania jest zaplanowanie ogrodu społecznego z wiatą i grillem w miejscowości Sambród.

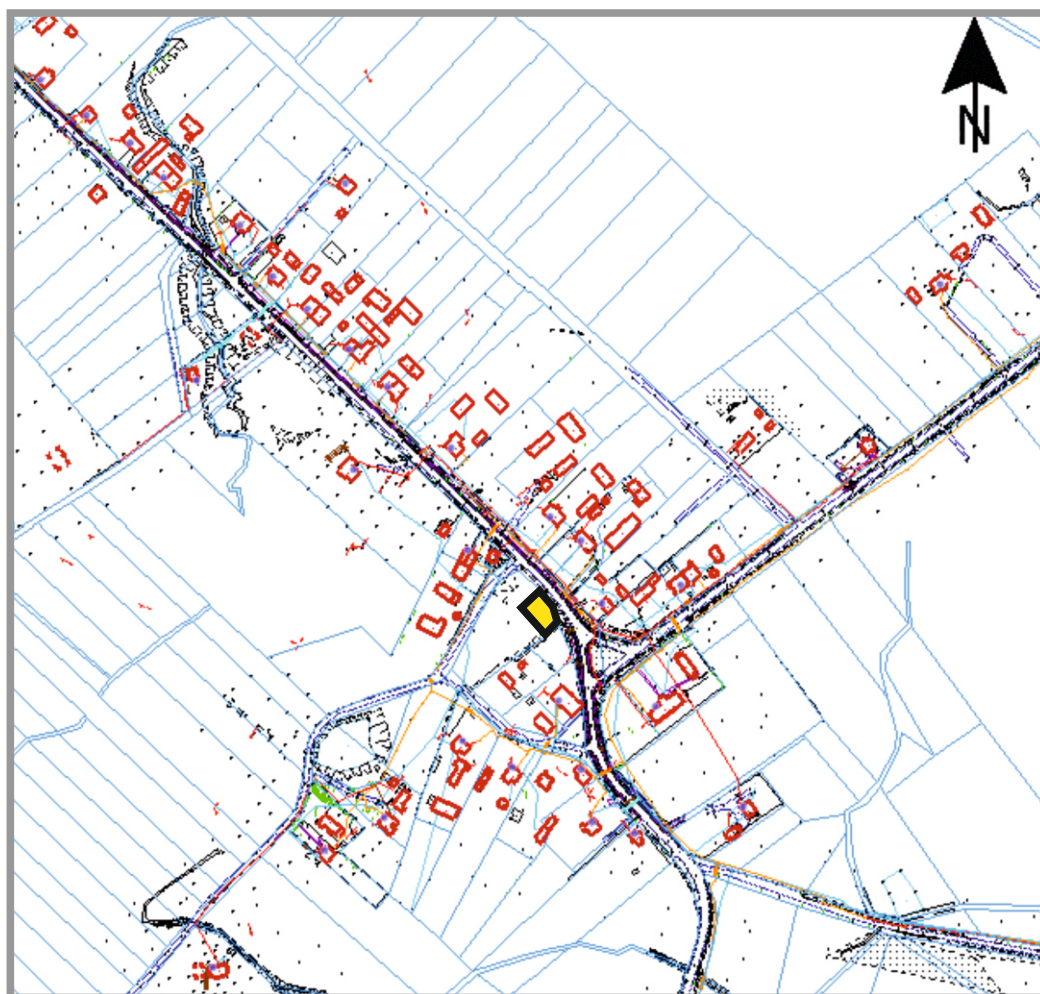
Celem opracowania jest dostosowanie przestrzeni publicznej dla potrzeb lokalnej społeczności, poprawa estetyki przestrzeni, aranżacja miejsca spotkań łączącego użytkowników w różnym wieku oraz edukacja ekologiczna.

2. PODSTAWA OPRACOWANIA

- mapa terenu,
- dokumentacja fotograficzna,
- Regulamin konkursu „Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego” w 2021 roku,
- Zasady ochrony i kształtowania krajobrazu osiedli wiejskich w dokumentach planistycznych, Dawid Soszyński, Monika Bielak
- Ogrody Społeczne. Wrocławska rewitalizacja Sp. z o.o.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody.

3. LOKALIZACJA

Planowana inwestycja zlokalizowana jest w miejscowości Sambród w gminie Małdyty, działka nr 39/6 obręb Sambród. Płożenie inwestycji na mapie wsi przedstawiono poniżej.

4. OPIS KONCEPCJI PROJEKTOWEJ

Projektowany ogród społeczny wkomponowano w istniejącą przestrzeń publiczną. Na działce objętej opracowaniem istnieje już boisko, siłownia plenerowa oraz plac zabaw. Obszar położony jest w centrum wsi, doskonale nadaje się więc jako przestrzeń służąca integracji społeczności lokalnej. Naturalny charakter założenia wpisuje się w krajobraz wiejski, wzbogaca krajobraz miejscowości, podnosi estetykę przestrzeni publicznej.

Koncepcja ogrodu społecznego przynosi następujące korzyści dla społeczności i przestrzeni:

- poprawa jakości otoczenia - poprawa wizualna, środowiskowa, funkcjonalna,
- budowanie sieci sąsiedzkich, integracja i wzmacnianie relacji z lokalnym środowiskiem,
- edukacja ekologiczna, propagowanie wiedzy ogrodniczej, budowania postaw zmierzających do oddolnego zaangażowania w interes społeczności lokalnej i działania wspólne,
- wzmocnienia poczucia identyfikacji zaangażowanych mieszkańców z miejscem życia oraz poczucia odpowiedzialności za własne otoczenie. Ze względu na stawiany przed określonym ogrodem cel - może on mieć walory edukacyjne, terapeutyczne, integracyjne, może również być przestrzenią dla różnorodnych wydarzeń.

4.1. ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

I. Zwiększenie poziomu zaangażowania społeczności lokalnej.

Zrealizowano poprzez usytuowanie inwestycji w istniejącej przestrzeni publicznej przeznaczonej dla różnych grup mieszkańców, utworzenie przestrzeni do wspólnej pracy mieszkańców, służącej edukacji, umożliwiającego realizację rozmaitych pomysłów i przenoszenia ich do własnych domów, umożliwiającej spotkania i wspólne przebywanie na świeżym powietrzu.

II. Wkomponowanie założenia w istniejący krajobraz zgodnie z zasadami kształtowania krajobrazu wiejskiego.

Do podstawowych zasad kształtowania obszarów wiejskich należą:

- Zachowanie zwartej charakteru zabudowy i przeciwdziałanie jej rozpraszaniu, a zwłaszcza wkraczaniu na obszar dolin rzecznych i eksponowanych wzniesień. Utrzymanie dominacji terenów otwartych nad terenami zabudowanymi.
- Utrzymywanie, utrwalanie oraz przywracanie czytelności historycznych układów zabudowy wraz z wiejskimi stawami oraz zielenią towarzyszącą, przy jednoczesnym dostosowaniu ich do istniejących potrzeb zależnych od czynników społecznych i gospodarczych.
- Harmonijne kształtowanie nowej architektury na podstawie indywidualnych, spójnych koncepcji obejmujących całe jednostki bądź układy osadnicze, z uwzględnieniem cech tradycyjnej architektury lokalnej, w tym formy i skali obiektów, kolorystyki, rodzimych materiałów budowlanych oraz rodzaju ogrodu.
- Zasada niepierwszoplanowości podczas wprowadzania nowych elementów do krajobrazu wiejskiego, zachowanie tradycyjnych dominant krajobrazowych.
- Ochrona zachowanych obiektów zabytkowych, w tym małej architektury, wraz z ich otoczeniem oraz przywracanie im utraconych wartości historycznych, architektonicznych i krajobrazowych.
- Komponowanie zieleni wiejskiej w oparciu o rodzime gatunki roślin, z utrzymaniem dominacji zieleni wysokiej nad zabudową. Utrzymanie i przywracanie tradycyjnych form zieleni wiejskiej, w tym ogródków przydomowych.
- Zagospodarowanie najważniejszych wiejskich przestrzeni publicznych w sposób podkreślający ich funkcję i rangę w przestrzeni wsi.
- Ograniczenie rozprzestrzeniania się w krajobrazie elementów destrukcyjnych, takich jak szyldy, reklamy, banery, nadmiar ozdób i detalu architektonicznego, nieestetyczne elementy infrastruktury technicznej.

Projektowane założenie o charakterze architektoniczno-krajobrazowym zaplanowano według powyższych zasad. Usytuowanie w centralnej części wsi, w przestrzeni publicznej oraz duży udział zieleni sprawia, że założenie naturalnie wtapia się w krajobraz. Niewielka sala przedsięwzięcia sprzyja zachowaniu dotychczasowych dominant krajobrazowych. Elementy małej architektury zaprojektowano z naturalnych, lokalnych materiałów, takich jak żwir i drewno. Wiata zaprojektowana została w oparciu o istniejące na terenie gminy obiekty tego typu, całość założenia pozostaje zintegrowana z infrastrukturą lokalną.

III. Trwała poprawa estetyki przestrzeni.

Zrealizowano poprzez uporządkowanie przestrzeni, wzbogacenie jej o wieloletnie nasadzenia roślinne - barwne, kwitnące i owocujące a także poprzez zastosowanie naturalnych, harmonizujących ze sobą materiałów.

IV. Poprawa warunków środowiskowych

Główne funkcje zieleni w miastach i wsiach to przede wszystkim:

- Funkcje zdrowotne i biologiczne - zieleni pełni funkcję ochronną dla mieszkańców, osłania od kurzu, dymu, a także od silnych wiatrów. Odpowiada również za tłumienie hałasu powstającego przy szlakach komunikacyjnych i kolejowych, polegające na rozpraszaniu lub pochłanianiu dźwięków. Roślinność ma duże znaczenie przy oczyszczaniu powietrza poprzez gromadzenie pyłów na powierzchni swoich liści, a także jednoczesnym produkowaniu tlenu. Dzięki swoim właściwościom wpływa na modyfikowanie wilgotności gleby oraz powietrza, co wpływa na mikroklimat.
- Funkcje społeczne, psychiczne i wychowawcze - tereny zieleni są miejscem wypoczynku czynnego i biernego. Umożliwiają uprawianie sportów, spacerowanie oraz zabawy dziecięce, co ułatwia odpoczynek i poprawia samopoczucie. Kontakt z naturą jest ważny dla prawidłowego rozwoju człowieka, uczy szacunku nie tylko dla zieleni, ale również dla zwierząt, żyjących w parkach, zieleńcach czy bulwarach. Funkcję dydaktyczną pełnią ogrody botaniczne i zoologiczne.
- Funkcje estetyczne, artystyczne i plastyczne - zieleni charakteryzuje się dużą zmiennością sezonową chociażby przez różne barwy liści w poszczególnych porach roku, dzięki temu wprowadza urozmaicenie do struktury i stwarza wyraźny kontrast z zabudową. Roślinność wpływa na kształtowanie krajobrazu i nadaje mu specyficznego charakteru, podkreśla jego architekturę i stanowi dopełnienie.
- Funkcje ochronne - stwarzanie różnego rodzaju osłon wzdłuż szlaków komunikacyjnych, które mają za zadanie ochronę jezdni przed nawiewaniem śniegu i przed silnymi wiatrami. Stosuje się również pasy zieleni izolacyjnej chroniące przed nawiewaniem pyłów od ulic czy fabryk na osiedla mieszkaniowe.
- Funkcje przeciwpożarowe - zieleni stanowi barierę dla rozprzestrzeniającego się ognia oraz spowalnia jego przenoszenie na dalsze tereny, o ile jest dostatecznie wilgotna.

Zastosowanie i propagowanie gatunków rodzimych wpływa korzystnie na poprawę lokalnej bioróżnorodności.

V. Edukacja ekologiczna

Ogród społeczny w samym swoim założeniu pełni funkcje edukacyjne. Wspólna praca, przebywanie sprzyja wymianie doświadczeń oraz inspirowanie do poszukiwania rozwiązań. O aspekcie edukacyjnym należy myśleć również w odniesieniu do najmłodszych użytkowników. Ogród znajduje się w bezpośredniej bliskości placu zabaw czy boiska, zachęca więc do wspólnego przychodzenia i spędzania czasu dorosłych wraz z dziećmi. Dzieci uczą się poprzez obserwację oraz zabawę. Pomoc starszym, podjadanie owoców, obserwacja drobnych elementów przyrody buduje więź z naturą i wzmacnia poczucie przynależności do społeczności ściśle z nią związanej.

W projektowanym ogrodzie zastosowano jadalne gatunki rodzime o niewielkich wymaganiach. Naturalne, często zapomniane, jak morwa biała rośliny są źródłem cennych owoców, bogatych w witaminy i składniki odżywcze. Wbogacają także bioróżnorodność i niosą wiedzę o mniej znanych, ekologicznych roślinach użytkowych.

Do innych ekologicznych rozwiązań zaproponowanych w projekcie należą:

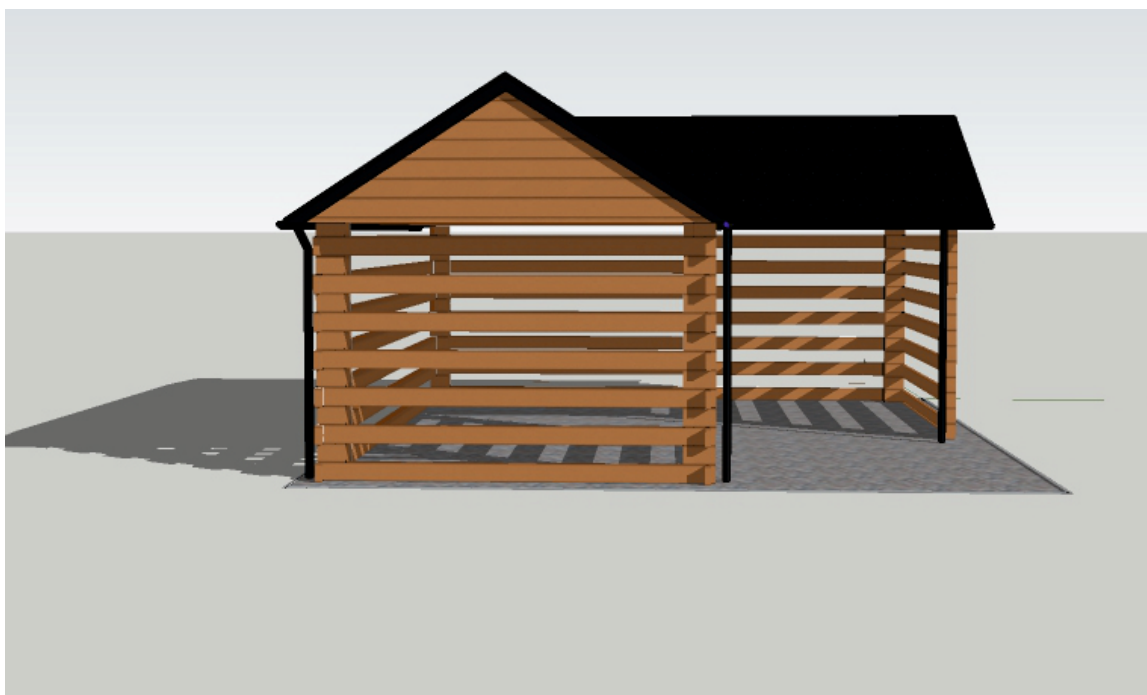
- przepuszczalna nawierzchnia żwirowa,
- głównym materiałem architektonicznym jest drewno,
- gromadzenie i wykorzystanie deszczówki do podlewania warzyw i ziół,
- rodzime gatunki drzew i krzewów użytkowych - zwiększenie bioróżnorodności.

Aspekt edukacyjny podkreślono wprowadzając dwie tablice edukacyjne - jedną na temat ciekawostek i miejsc w okolicy, drugą - dotyczącą wartości użytkowej rosnących na terenie ogrodu roślin oraz zaletach i sposobach wykorzystania wód opadowych w ogrodzie.

5. SPECYFIKACJA ELEMENTÓW ARCHITEKTONICZNYCH

5.1. WIATA

Wiata o wymiarach 3,18 x 9,18 m; zabetonowana na kotwach stalowych. Wiata wykonana z drewna sosnowego klasy C24. Drewno impregnowane zabezpieczone przed działaniem szkodników i grzybów. Konstrukcja wiaty oparta na słupach i belkach oczepowych o wymiarach 14x14 cm. Dach dwuspadowy symetryczny. Kat nachylenia połaci dachu 30°. Dach pokryty gontem papowym. Gont ułożony na pełnym deskowaniu wiaty. Deski gr. 22mm ułożone na krokwiach 6x12 cm w rozstawie co max. 80cm. Wody opadowe z dachu odprowadzone rynnami o śr 100 mm i rurami spustowymi śr. 80mm poza teren utwardzony. Szczegółowe rozwiązania wiaty przedstawiono na rysunkach załączonych do niniejszego opracowania.

5.2. BECZKA DO ZBIERANIA WÓD OPADOWYCH

Zbiornik na deszczówkę 360l wraz z łapaczem rynnowym, kranem i rurką, przyłączami do węża oraz zaślepką do zbieracza. Wykonany z tworzywa sztucznego. Wymiary zbiornika 80x120cm.

5.3. GRILL BETONOWY

Grill betonowy o wymiarach wys. 188 x szer. 98 x głęb. 71 cm z rusztem wykonanym ze stali nierdzewnej.

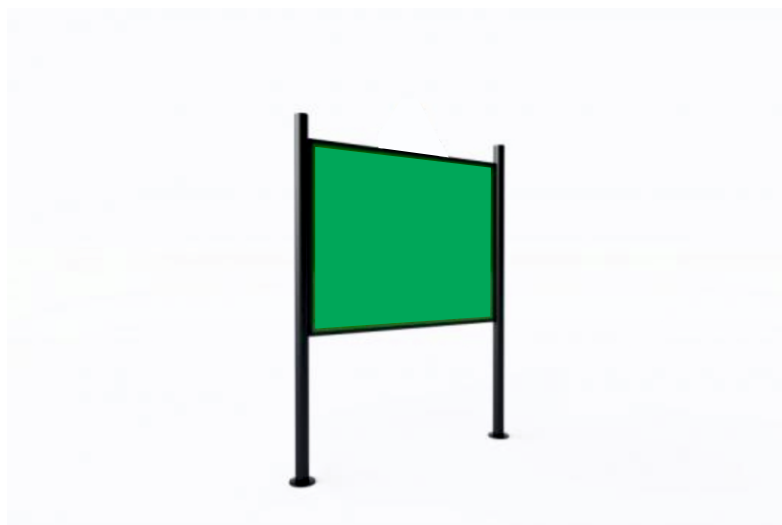
5.4. INSPEKTY

Inspekt drewniany o wymiarach 180x100cm z drewna impregnowanego ciśnieniowo za pomocą nietoksycznego impregnatu, grubość deski minimum 2,5cm, umocowany w podłożu za pomocą palików. Wewnątrz deski powinny zostać zabezpieczone folią ogrodową ciemną. Wypełnienie ziemią ogrodniczą.

5.5. TABLICE

Tablice informacyjne o wymiarach 240x184 cm o powierzchni ekspozycyjnej 125x160 cm. Wykonane ze stali lakierowanej proszkowo oraz płyty dibond z nadrukiem odpornym na działanie czynników atmosferycznych. Nadruk wykonany wg projektu graficznego stanowiącego część niniejszego opracowania. Tablice zakotwione na fundamencie betonowym.

5.6. ŁAWO-STOŁY

W wiacie ustawione zostaną dwa zestawy ławo-stołów o szerokości 1,80 m. Ławki i stół muszą być ze sobą połączone w jeden element i przymocowane do podłoża.

5.7. NAWIERZCHNIA ŻWIROWA

Zaplanowano wykonanie utwardzenia terenu pod wiatą wraz z opaską. Powierzchnia utwardzenia będzie wynosiła 50,0 m². Nawierzchnia utwardzenia zostanie wykonana z miążu kamiennego gr. 2 cm ułożonego na warstwie żwiru frakcji 5/8 o grubości 5 cm. Pod powyższymi warstwami wykonana zostanie podbudowa ze żwiru frakcji 8/16cm o grubości 10 cm oraz 30/40 grubości 10 cm. Utwardzenie zostanie zamknięte obrzeżem betonowym 8 x 30 cm na ławie betonowej z oporem z betonu C12/15.

6. OPIS PROJEKTOWANEJ ROŚLINNOŚCI

6.1. Wykaz projektowanych gatunków:

Nr	NAZWA GATUNKU	WIELKOŚĆ SADZONKI
1.	Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)	Pa 200-250 cm
2.	Morwa biała (<i>Morus alba</i>)	Pa 150-200 cm
3.	Śliwa wiśniowa syn. ałycza (<i>Prunus cerasifera</i>)	Pa 150-200 cm
4.	Berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i>)	C2 /40 cm
5.	Dereń jadalny (<i>Cornus mas</i>)	C3 /80 cm
6.	Pigwowiec japoński (<i>Chaenomeles japonica</i>)	C2 /50 cm
7.	Aronia śliwolistna (<i>Aronia melanocarpa</i>)	C3 /80 cm

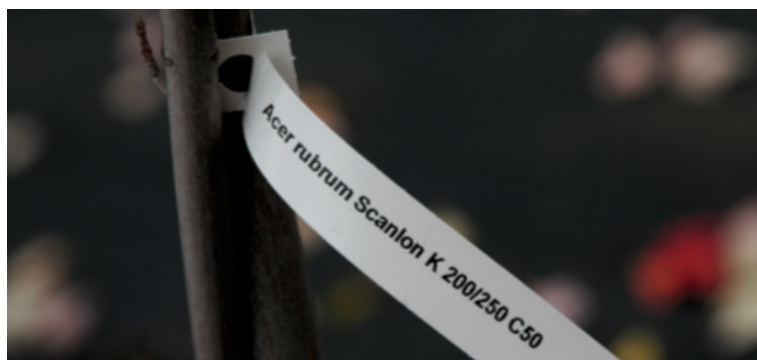
Aronia czarna (*Aronia melanocarpa*)

Ponadto zaplanowano umieszczenie czterech drewnianych inspektów o wymiarach 1mx2m przeznaczonych do uprawy dowolnych warzyw i ziół.

6.2. SPECYFIKACJA MATERIAŁU ROŚLINNEGO

Sadzonki roślin:

Powinny być właściwie oznaczone, tzn. muszą mieć etykiety, na których podana jest nazwa łacińska, forma, wysokość pnia, numer normy oraz dostosowane do zaleceń jakościowych dla ozdobnego materiału szkółkarskiego Związku Szkółkarzy Polskich.

Powinny być prawidłowo uformowane z zachowaniem pokroju charakterystycznego dla gatunku i odmiany oraz posiadać następujące cechy:

- pąg szczytowy przewodnika powinien być wyraźnie uformowany,
- przyrost ostatniego roku powinien wyraźnie i prosto przedłużać przewodnik
- system korzeniowy powinien być skupiony i prawidłowo rozwinięty, na korzeniach szkieletowych powinny występować liczne drobne korzenie bez brązowych przebarwień.

Wady niedopuszczalne:

- uszkodzenia mechaniczne roślin
- ślady żerowania szkodników
- oznaki chorobowe, niedobory (wżery, nienaturalne przebarwienia)
- zwiędnienie i pomarszczenie kory na korzeniach i częściach naziemnych
- martwice i pęknięcia kory
- nienaturalne deformacje
- uszkodzenia pąka szczytowego przewodnika
- uszkodzenie lub przesuszenie bryły korzeniowej
- uszkodzenia pni drzew

6.3. WSKAZANIA WYKONAWCZE

- Wykonawca zobowiązany jest do wykonania wszelkich prac będących przedmiotem zamówienia z należytą starannością zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i wiedzy zawodowej a także zgodnie z przepisami obowiązującymi w zakresie wykonawstwa.
- Obowiązek właściwego zabezpieczenia elementów środowiska przyrodniczego, w tym również istniejących drzew i krzewów spoczywa na wykonawcy robót.
- W obrębie korzeni i koron zabrania się składowania materiałów budowlanych, takich jak cement czy wapno, ani wylewać wody z osadami cementowymi, wapiennymi lub zawierającymi środki trujące.
- Obowiązuje zakaz palenia ognisk pod drzewami.
- W bezpośrednim sąsiedztwie drzew zabrania się uruchamiania maszyn i urządzeń budowlanych.
- W obrębie korzeni należy unikać zagęszczania gruntu.
- Prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie, z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia, korony drzewa, w obrębie korzeni, pędów krzewu, przeprowadza się w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.
- Przy głębokich wykopach zakłada się ekrany zabezpieczające.
- Nie wolno obcinać korzeni szkieletowych, gdyż grozi to zachwianiem statyki drzewa.
- Przycięte korzenie należy zabezpieczyć preparatami grzybobójczymi.
- Wykopy w pobliżu drzew należy niezwłocznie zasypywać, szczególnie podczas upałów prace powinno się prowadzić odcinkami aby skrócić do minimum okres narażenia korzeni na utratę wilgoci. Pnie drzew w obrębie placu budowy należy oszalać matami słomianymi, folią lub deskami. Uszkodzenie korzeni lub gałęzi oraz niefachowe wykonanie cięć w koronie, mogące doprowadzić do obumarcia drzewa, grozi karą pieniężną.

Transport

Czas pomiędzy wykopaniem materiału roślinnego a jego posadzeniem powinien być skrócony do minimum. Należy dopilnować, aby materiał roślinny był właściwie zapakowany w szkółce i nie przesechł podczas transportu.

Jeżeli rośliny nie mogą być posadzone w dniu ich dostarczenia materiał powinien być odpakowany i przechowywany w następujący sposób:

- rośliny w kontenerach powinny być przechowywane w miejscu zacienionym z możliwością podlewania
- wszystkie inne rośliny powinny być zadołowane lub ich korzenie powinny być obsypane substratem i przechowywane w ocienionym miejscu.

Wyznaczenie miejsc pod obsadzenia

Konieczne przed rozpoczęciem ogrodniczych robót ziemnych związanych z punktową lub połaciową wymianą zdegradowanego podłoża na podłoże ogrodnicze i sadzenia roślin należy zapoznać się z aktualną planszą zbiorczą sieci uzbrojenia terenu. Do wyznaczenia

docelowego miejsca sadzenia, zwłaszcza drzew zaleca się używania specjalistycznego sprzętu mierniczego lub zatrudnienie do tego celu geodety. Mapa zasadnicza przewidziana do celów projektowych nie jest stuprocentowo bezpieczną przepustką do wykonywania robót ziemnych na większych głębokościach. Kopanie mechaniczne dołów pod drzewa, dopiero po geodezyjnym ich wyznaczeniu, może uratować przed kolizją z infrastrukturą podziemną.

Warunki podczas sadzenia

Sadzenie powinno odbywać się w odpowiednich warunkach: w chłodne, wilgotne dni. Sadzenie należy wstrzymać, jeżeli warunki zewnętrzne mogą niekorzystnie odbić się na wzroście roślin lub powodują degradację gleby. Należy unikać warunków, które utrudniają przyjęcie się roślin jak: mocno zamarznięta ziemia, długotrwałe, silne, mroźne wysuszające wiatry itp.

- Drzewa i krzewy o liściach opadających na zimę należy sadzić w stanie bezlistnym, wczesną wiosną lub jesienią. Termin jesienny jest korzystniejszy, gdyż umożliwia lepsze ukorzenie się roślin.
- Drzewa i krzewy zimozielone należy sadzić od końca sierpnia, zaraz po zakończeniu przyrostu, lub w kwietniu i maju, przed jego rozpoczęciem.

SADZENIE DRZEW I KRZEWÓW

Sadzenie drzew

Podczas sadzenia należy uwzględnić następujące prace:

- Zakup i transport drzew na miejsce sadzenia (z uwzględnieniem zabezpieczenia roślin
- w okresie poprzedzającym sadzenie przed wysuszeniem, przegrzaniem lub zamarznięciem i uszkodzeniami mechanicznymi);
- Zastosowanie materiału o parametrach zawartych w specyfikacji zieleni lub większych.
- Przygotowanie dołów do nasadzeń drzew (dostosowanie wielkości dołów do wielkości bryły korzeniowej drzew doły muszą być przynajmniej 30-40 cm głębsze i przynajmniej 30-40 cm z każdej strony szersze w stosunku do wielkości bryły korzeniowej drzew)
- Spulchnienie wnętrza dołów przeznaczonych do nasadzeń drzew, zaprawienie ziemią żyzną, a następnie podlanie;
- Przygotowanie materiału roślinnego przed posadzeniem: nawodnienie drzew oraz, ile wystąpi taka konieczność, rozluźnienie ich przerośniętego, zbyt zagęszczonego systemu korzeniowego;
- Umieszczenie drzew w dołach oraz przysypanie drzew ziemią żyzną do poziomu, na jakim rosną w szkółce zakładając, że poziom terenu ma znajdować się 7 cm poniżej poziomu trawnika lub rabaty;
- Przy sadzeniu drzew na terenie utwardzonym - misy w chodniku - założenie w odległości 30-40cm od bryły korzeniowej, wokół całej bryły korzeniowej rury drenarskiej PP śr. 65-80 mm dł. 4-4,5mb, zabezpieczonej włókniną filtracyjną, z zabezpieczeniem wlotów nakładkami. Dren napowietrzająco-nawadniający ułożyć w 3 wykopie na wysokości 0-40cm (na głębokości 40cm znajduje się koniec zabezpieczony nakładką, osadzić końcówkę służącą do podlewania dokorzeniowego ponad gruntem nie przykrywać ściółką, zabezpieczyć nakładką)
- Dociśnięcie ziemi wokół drzew;
- Wykonanie miski o średnicy 70 - 80 cm wokół drzewa sadzonego w trawniku lub rabacie z wyściółkowaniem miski 5 cm warstwą kory przekompostowanej;
- Obfite podlanie drzewa - min. 50l wody pod każde drzewo; Ilość wody należy dostosować do wielkości drzewa i jego bryły korzeniowej. Przy drzewach starszych należy drzewa „zalać” wodą przez 24 godziny, aby zostały usunięte wszystkie kieszenie powietrzne wokół bryły;
- Uporządkowanie miejsca pracy;
- Wykonanie cięć pielęgnacyjnych i korekcyjnych dostosowanych do gatunku, po posadzeniu.

Sadzenie krzewów

Podczas sadzenia należy uwzględnić następujące prace:

- Zakup i transport krzewów na miejsce sadzenia (z uwzględnieniem zabezpieczenia roślin w okresie poprzedzającym sadzenie -przed wysuszeniem, przegrzaniem lub zmarznięciem i uszkodzeniami mechanicznymi);
- Zastosowanie materiału o parametrach zawartych w specyfikacji lub większych.
- Przygotowanie dołów do nasadzeń krzewów zgodnie z dostosowaniem do wielkości bryły korzeniowej krzewów - doły muszą być przynajmniej o 10 cm głębsze i szersze w stosunku do wielkości bryły korzeniowej krzewów),
- Spulchnienie wnętrza dołów przeznaczonych do nasadzeń krzewów, zaprawienie ziemią żyzną.
- Przygotowanie materiału roślinnego przed posadzeniem: nawodnienie krzewów i o ile wystąpi taka konieczność, rozluźnienie ich przerośniętego, zbyt zagęszczonego systemu korzeniowego,
- Przysypanie krzewów ziemią urodzajną do poziomu, na jakim rosły w szkółce zakładając, że poziom terenu ma znajdować się 5 cm poniżej poziomu rabaty lub trawnika;
- Docisnięcie ziemi wokół krzewów;
- Wyściółkowanie rabaty warstwą 2-5 cm kory przekompostowanej;
- Podlanie krzewów po posadzeniu (min 5 l pod każdy krzew);
- Wykonanie cięć, dostosowanych do gatunku, po posadzeniu.

SADZENIE ROŚLIN ZE WZGLĘDU NA FORMĘ BRYŁY KORZENIOWEJ Rośliny sadzone z bryłą ziemi

fot. Drzewo wykopane z bryłą korzeniową.

fot. Zabezpieczenie bryły korzeniowej jutą i siatką.

Są to przede wszystkim duże krzewy iglaste oraz zimozielone.

Okres sadzenia:

Należy je sadzić w okresie spoczynku, wyłącznie jesienią lub wiosną.

Sposób sadzenia:

-Bryła ziemi powinna być zwarta, lekko wilgotna, owinięta w jutową, drucianą lub plastikową siatkę.

-Wielkość bryły powinna być proporcjonalna do wielkości rośliny, przy czym większa bryła gwarantuje pewniejsze przyjęcie się rośliny po posadzeniu.

-Wykopany doł powinien być około dwa razy większy od bryły korzeniowej. Przy wykopywaniu dołu należy oddzielić wierzchnią, bardziej urodzajną glebę, którą następnie, przy zasypywaniu należy obsypać korzenie.

-Nie należy przenosić rośliny chwytając za pień. Jeżeli bryła jest ciężka, zaleca się ją ułożyć na kawałku tkaniny lub folii i przenieść przy pomocy drugiej osoby.

-W przypadku uszkodzenia bryły korzeniowej zmniejsza się prawdopodobieństwo przyjęcia się rośliny. Należy wówczas zadbać o stałą wilgotność gleby po posadzeniu oraz ograniczyć transpirację poprzez owinięcie rośliny siatką cieniującą lub inną tkaniną przepuszczającą powietrze

-Po posadzeniu rośliny należy ugnieść glebę wokół bryły, a nie bezpośrednio wokół rośliny.

Drzewa i krzewy z odkrytym korzeniem

fot. Krzew z odkrytym korzeniem

Okres sadzenia:

Sadzone rośliny muszą być bez liści. Termin jesienny sadzenia daje większe szanse na ich lepsze przyjęcie się. Jednak niektóre rodzaje roślin, jak brzozy, buki, głogi, graby, modrzewie i robinie lepiej znoszą termin wiosenny

Sposób sadzenia:

- Do momentu sadzenia powinny być zadotowane w wilgotnej ziemi, w miejscu zacienionym.
- Przed sadzeniem zaleca się przyciąć korzenie na około 15-20 cm i namoczyć je przez kilka godzin w wodzie. Najcenniejsze są drobne i cienkie korzenie.
- Przy sadzeniu w słoneczne dni korzenie trzeba cieniować, by nie przeschły.
- Rośliny powinny być posadzone tak głęboko, jak rosły w szkółce.
- Korzenie należy posypywać rozluźnioną, urodzajną glebą, potrząsając lekko rośliną tak, aby gleba wypełniła przestrzeń między korzeniami.
- Glebę wokół sadzonych roślin należy mocno ucisnąć.
- Krzewy liściaste należy po posadzeniu przyciąć na wysokość około 20 cm.

Rośliny produkowane w pojemnikach

fot. Prawidłowo ukształtowana bryła korzeniowa rośliny uprawianej w pojemniku.

Okres sadzenia:

Drzewa i krzewy z pojemników możemy sadzić przez cały rok, z wyjątkiem okresu, kiedy ziemia jest zamrznięta.

Sposób sadzenia:

Należy sadzić tak głęboko, aby cała bryła korzeniowa była zagłębiona w glebie. Jeśli korzenie są mocno posplatane i poskręcane, zaleca się przeciąć i rozluźnić bryłę korzeniową. Rośliny te mają największe szanse na przyjęcie się po posadzeniu. Można je przechowywać nawet przez kilka tygodni, dbając by podłoże w pojemniku nie przeschło.

6.4. WSKAZANIA DOTYCZĄCE PIELĘGNACJI ROŚLIN PO POSADZENIU

Pielęgnacja w okresie gwarancyjnym polega na:

- nawadnianiu,
- odchwaszczaniu,
- nawożeniu,
- usuwaniu odrostów korzeniowych,
- poprawianiu misek gruntowych,
- okopczykowaniu drzew i krzewów jesienią,
- rozgarnięciu kopczyków wiosną i uformowaniu misek,
- wymianie uszkodzonych drzew i krzewów,
- wymianie uszkodzonych palików i wiązadeł,
- przycięciu złamanych, chorych lub krzyżujących się gałęzi (cięcia pielęgnacyjne i formujące).
- uzupełnienia w każdym roku - 6% dosadzeń
- uzupełnieniu palików
- ściółkowaniu
- uzupełnieniu kory

Nawożenie

Nie należy nawozić krzewów podczas sadzenia, gdyż duże stężenie soli mineralnych niekorzystnie wpływa na przyjmowanie się roślin i rozwój korzeni. Rośliny posadzone jesienią zaleca się nawozić dopiero wiosną, po zauważeniu pierwszych oznak wzrostu.

Rośliny sadzone wiosną zaleca się nawozić w niewielkiej dawce po upływie dwóch miesięcy od posadzenia. W pierwszym roku po posadzeniu należy nawozić stosując połowę zalecanej dawki. Każdej kolejnej wiosny należy wykonać pełne nawożenie nawozem lipca w dawce podanej na opakowaniu. Wygodnym rozwiązaniem może być zastosowanie nawozu o przedłużonym działaniu, który stosuje się raz w sezonie. Szczególnie intensywnego nawożenia wymagają żywopłoty strzyżone. Po każdym zastosowaniu nawozów krzewy należy podlać

Nawadnianie

Zaleca się podlewać rośliny rzadziej, ale większą dawką wody.

Ściółkowanie

Polega na wyłożeniu misy wokół drzew oraz całych kwater, na których rosną krzewy i rośliny okrywowe 5 cm warstwą kory z drzew iglastych, z wykorzystaniem kory przekompostowanej o średnim rozdrobieniu, wolnej od szkodników, chorób, chwastów czy zanieczyszczeń metalami ciężkimi oraz wyrównaniu powierzchni rozłożonej kory.